

Column

JONAH FALKE

Antropoloog

Met een vriend die antropoloog is, zit ik in zijn oude Mercedes op weg naar een afspraak. Een aangenaam eigenwijze man in een karakteristieke oldtimer. Hij pendelt al decennia tussen stad en land zonder zich ergens thuis te voelen en dat schept een band.

We hadden het erover dat generaliseren altijd op de loer ligt, maar wat we zonder schroom konden vaststellen is: in een stad kan men net zo storend naar binnen gericht zijn, als in het dorp, en dat leidt tot geestelijke verarming.

Ik vraag wat hij van Stampot vindt, een initiatief van de organisatoren van de Zwarte Cross om een eigen publieke omroep te beginnen. Stampot wil het mediaveld opschudden en buiten

de 'Randstedelijke bubbel' opereren. De vriend zegt: 'Het lijkt me niet gezond om zo'n initiatief te beginnen omdat je je ergens tegen wil afzetten.'

Het cultiveren van de underdogpositie, daar ben ik niet per se op tegen. Maar het tribale prat gaan op eigen cultuur en de gemoedelijkheid in de Achterhoek? Mijn ervaring leert dat die gemoedelijkheid doorgaans ook behoorlijk ver te zoeken is voor buitenstaanders.

Die avond bezoek ik het asielzoekerscentrum in Winterswijk voor een reportage in deze krant. De verbroedering lijkt er velen malen groter dan in de omliggende woonwijken. Ik vraag of buurtbewoners weleens klagen.

'Ja, maar vervelende mensen heb je overal,' zegt een medewerker. Dat is eigenlijk de verstandigste antropologische observatie van de dag.

De vraag is: aan wie of wat ontleent u uw identiteit?

Vervelende mensen heb je overal, zegt een medewerker

Geen eenzame opsluiting meer in de separeercel

DOETINCHEM Eenzame opsluiting van patiënten in een separeercel van GGNet in Doetinchem is al meer dan honderd dagen niet meer gebeurd. Een mijlpaal voor de afdeling High Intensive Care. Het doel is om nooit meer patiënten op te vangen in eenzame opsluiting.

In 2017 stond de teller in de Achterhoek nog op 10.000 uur aan separaties per jaar, wat neerkomt op 1 opname per dag. Een jaar later was dit al terug gebracht naar 2500 uur, ongeveer een opname per vier dagen. En sinds honderd dagen is in Doetinchem niemand meer in de isoleercel beland. Die werd alleen gebruikt in uitzonderlijke gevallen, als een psychiatrisch patiënt een gevaar was voor zichzelf of zijn of haar omgeving.

„Eenzame opsluiting is vaak een traumatische gebeurtenis”, zegt Lydia Mesic. Zij is manager acute zorg bij GGNet, de regionale organisatie voor de geestelijke gezondheidszorg. Binnen de High Intensive Care is daarom afgesproken om naast het toedienen van medicijnen gebruik te maken van verpleegkun-

dige zorg, desnoods 24 uur per dag bij de patiënt.

Alleen bij hoge uitzondering wordt nog gebruik gemaakt van de separeercel. Mesic: „Er zullen op onze afdeling situaties voorkomen waarin het niet anders kan dan iemand voor zijn of haar veiligheid en voor de veiligheid van de afdeling tijdelijk te moeten opsluiten in de separeercel.”

Tot vier maanden geleden werd nog met enige regelmaat gebruik gemaakt van de isoleercel, net als in de rest van Nederland. „We hebben inmiddels de vaste overtuiging dat eenzame opsluiting geen bijdrage levert aan het herstel van mensen”, zegt psychiater Bram van den Boch van GGNet. „Je moet juist kijken met patiënten die opgenomen zijn, hoe ze zo snel mogelijk weer verder kunnen herstellen in de voor hen vertrouwde omgeving.”

Daar sluit Mesic zich bij aan. „Stel je voor dat jou dit overkomt, of je moeder, of je partner. Zou je je dan geholpen voelen als je eenzaam achtergelaten zou worden in een cel waarbij de deur achter je dicht gaat? Wij zijn er van overtuigd dat dit niet bijdraagt aan herstel.”

JEUGDZORG AANBESTEDING

'Luister naar ons,

'Wij zijn totaal overvallen door de gemeenten', klaagt de jeugdzorg in de Achterhoek.

Gerco Mons
Doetinchem

Verbazing, verdriet, frustratie; de geplande aanbesteding van de jeugdzorg door de Achterhoekse gemeenten zorgde de afgelopen weken voor hoog oplopende emoties bij jeugdhulpverleners en ouders.

Hoe zat het ook alweer?

De acht Achterhoekse gemeenten hebben de afgelopen jaren de kosten van de jeugdzorg tot (te) grote hoogte zien stijgen. Het gaat om miljoenen euro's boven de afgesproken budgetten. Daarom besloten ze een nieuwe manier van inkopen te introduceren. Ze willen af van het oerwoud aan hulporganisaties. Het gaat om ongeveer 250 partijen: van zorgboerderijen en dyslexiebureaus tot pleegzorgbegeleiders, jeugdzorginstellingen en jeugd-ggz.

Goedkopere alternatieven zijn vaak net zo goed en soms zelfs beter
– Joop Wikkerink, wethouder

Doel was per 1 april te gaan werken met dertig tot vijftigzorgbedrijven, die als hoofdaannemer gaan functioneren.

De jeugdzorg is in rep en roer. Wat is het probleem?

„De planning is totaal niet realistisch”, stellen regiomanager Emilia Borninkhof van Entrea Lindenhout en directeur Frans de Bruin van Autimaat, die zeggen ook namens andere jeugdhulpverleners te spreken. „We moeten eerst met elkaar om de tafel en dat vergt tijd”, zegt Borninkhof. De Bruin: „We zijn totaal overvallen door de gemeenten. Dit proces speelt al vijf jaar en nu komen ze plotseling met dit verhaal. Ons is niet duidelijk wat de bedoeling is. Hoe moeten we gaan samenwerken? Wat wordt er van ons gevraagd? Wat gebeurt er als we buiten de boot vallen? Wat zijn de kosten? Wat doen we met oplopende wachtlijsten? Wat is de impact op kinderen? Er zijn zo veel vragen, en die worden niet beantwoord. Ongelooflijk! Er is gewoon sprake van paniek door die oplopende kosten.”

Wat merken ouders en kinderen hiervan?

Dat is nog de vraag. De gemeenten gaan ervan uit dat de zorg beter wordt, omdat nog meer gekoken wordt naar het welzijn van het kind. Dat komt centraal te staan. Minder partijen, minder rompslomp. De zorgverleners vrezen dat er langere wachtlijsten ontstaan doordat de budgetten op een gegeven moment op zijn, of dat gekozen wordt voor de goedkoopste zorg in plaats van de juiste. Ook wordt gevreesd dat sommige kleine zorgaanbieders buiten de boot vallen, waardoor Bennie niet langer meer naar zorgboerderij uit het eigen dorp kan, omdat deze niet door de aanbesteding is gekomen.

Hoe moet het verder?

De wethouders kiezen op 27 au-

▲ Een jongen speelt met auto's in een speelkamer van een jeugdhulpverleningscentrum.

FOTO ROOSKOOLE/ANP XTRA

gustus een van drie scenario's. Twee gaan uit van uitstel, tot 1 juli 2021 of tot 1 januari 2022. In het andere opent de gemeente Doetinchem op 23 september een eigen aanbesteding en begint ze 1 april 2021 met de nieuwe werkwijze. Overige gemeenten kunnen later dat jaar aanhaken met een eigen aanbesteding, gebaseerd op Doetinchems ervaring.

Is dat voldoende?

„Wij willen wel, echt!”, verzekert Borninkhof. „We zien dat het be-

Huiskamer van Terborg is klaar voor bezoek, dankzij Oranje Fonds

TERBORG De Huiskamer van Terborg krijgt een bijdrage van 10.000 euro van het Oranje Fonds. De huiskamer is een trefpunt voor inwoners van Terborg en is een initiatief van Stichting Terborg Promotie.

De Huiskamer van Terborg is een ontmoetingsplek waar Terborgnaren terecht kunnen voor koffie of thee en een praatje of een spelletje, maar ook een plek voor bijvoorbeeld een gesprek met de wijkagent, sociaal werk of wooncorporatie Wonion. Verder is de huiskamer de plek waar activiteiten ontwikkeld kunnen worden

die de leefbaarheid van de samenleving van Terborg vergroten. Ook kunnen er groepen terecht die onderdak nodig hebben voor hun activiteiten.

De Huiskamer is vorig jaar – het jaar dat Terborg vierde dat het 600 jaar stadsrechten heeft – begonnen. „Er was zoveel animo voor dat we meteen besloten om te proberen het definitief te maken”, zegt Els Bakker van de Stichting Terborg Promotie. Met de hulp van vrijwilligers en geld van Terborg 600, de gemeente Oude IJsselstreek, sponsors en nu dus ook het Oranje Fonds werd de ruimte compleet vernieuwd.

De afgelopen maanden is hard gewerkt aan de verbouw en herinrichting van het pand aan de Hoofdstraat. Zo is de vloer aangepakt, het plafond, de elektra, verwarming en is er geschilderd. Verder zijn er een spreek- en secretariatsruimte gerealiseerd.

„Het is zo goed als klaar”, zegt Bakker. Eigenlijk alleen nog wat opruimen en dan hopen we na de vakantie open te kunnen gaan. Maar dat is natuurlijk helemaal afhankelijk van hoe het verder gaat met de coronacrisis. Wellicht zit er niets anders op dan eerst wat activiteiten in de buitenlucht te organiseren.”